

Wij eisen ons gestolen pensioen terug

De huidige pensioenregeling

Pensioen is een zaak van werknemers en werkgevers. Het is een collectieve en solidaire regeling: een **arbeidsvoorwaarde**. Er zit geen cent van de overheid in (behalve als de overheid **werkgever** is!). Samen met de AOW, waarop iedereen recht heeft, geldt dit pensioenstelsel als beste ter wereld!

Doel

Het doel van de pensioenregeling is om bij pensionering (samen met AOW) 80% van het middelloon (70% eindloon) **welvaartsvast** (dus geïndexeerd!) uit te kunnen betalen. Het pensioenfonds berekent welke pensioenopbouw daarvoor nodig is. Het fonds gaat daarbij uit van het aantal gewerkte jaren (waarin pensioen wordt opgebouwd) en van het verwachte aantal jaren dat pensioen uitgekeerd gaat worden (de levensverwachting).

Pensioenpremie en pensioenopbouw

Voor de pensioenopbouw maakt de werkgever (met een pensioenregeling) elke maand een bedrag over naar het pensioenfonds. Dat maandelijkse bedrag wordt premie genoemd en is wettelijk verplicht. De premie komt uit de 'loonruimte' van de werkgever. Zowel de werknemer als de werkgever betalen eraan mee. De **verdeling in de premie** tussen het deel van werknemer en werkgever wordt afgesproken in de cao. Het **werknemersdeel** wordt ingehouden op je loon.

Rendement en pensioenopbouw

Het pensioenfonds beheert de ingelegde premies en belegt die in obligaties en aandelen. Pensioenopbouw vindt daarom behalve met **premie** ook plaats met het **rendement** op de beleggingen. Van elke 4 euro die wordt uitgekeerd aan pensioen bestaat 1 euro uit premie ('je gespaarde uitgestelde loon'), 3 euro uit het rendement daarop in de tijd dat je pensioen opbouwt en de jaren dat je uitkering ontvangt.

Berekening pensioenpremie

De **hoogte van de premie** kan wisselen, die wordt (jaarlijks) afgeleid van:

- het doel van de regeling: 80% middelloon of 70 % eindloon als pensioen uitkeren;
- het verwachte rendement op de belegde premies;
- het aantal jaren dat pensioen wordt opgebouwd (premie wordt betaald en rendement behaald);
- de verwachting van het aantal jaren dat pensioen zal worden uitgekeerd en rendement behaald.

Rol overheid

De overheid **faciliteert** de regeling met wetgeving:

- door verplichte deelname aan een pensioenfonds van alle werknemers bij een bedrijf of bedrijfstak;
- door fiscale voorwaarden: pensioenpremie is aftrekbaar voor belastingen;
- door 'beveiliging' van de in de fondsen beheerde middelen: opdat die niet in bijv. een faillissement van een bedrijf worden 'meegesleurd' en niet door de besturen van pensioenfonds kunnen worden 'verdonkeremaand';
- door regels te stellen aan berekening van pensioenopbouw (premie en rendement) waardoor aan de 'verplichtingen' (de doelen 80% of 70% **welvaartsvast!**) kunnen worden voldaan.

Waarom moet dit stelsel veranderen?

Tijden veranderen

De voorstanders van wijziging van het stelsel zeggen dat het niet meer van deze tijd is:

- meer keuzevrijheid gewenst
- meer individuele verantwoordelijkheid
- de tegenstelling jong - oud in de pensioenopbouw moet verdwijnen
- de arbeidsmarkt is veranderd: geen leven lang bij één baas
- de levensverwachting stijgt

Dit zijn **kul-argumenten**. Want in het huidige stelsel zijn keuzevrijheid en behoud van pensioenopbouw bij wijziging van baas reeds mogelijk! Aanpassing van het stelsel bij hogere levensverwachting, waardoor langer pensioen wordt uitgekeerd, kan in de arbeidsvoorwaarden worden geregeld. De tegenstelling jong-oud bij pensioenopbouw is een schijntegenstelling. In principe bouwt iedereen, of je jong bent of oud, het eigen pensioen op. De ingelegde premies worden collectief beheerd en belegd. Bij pensionering krijg je je eigen opgebouwde pensioen uitgekeerd. Is er bij overlijden nog 'opbouw' over dan blijft dit in de gezamenlijke pot. Daaruit ontvangen nabestaanden vervolgens hun deel. En waarom zou het collectieve en solidaire stelsel **individuele verantwoordelijkheid** moeten toekennen? Je wilt bij pensionering je levensstandaard voortzetten. Dat moet het stelsel regelen. Welke 'individuele verantwoordelijkheid' is daarbij nodig? Kortom vanuit de belangen van de deelnemers hoeft dit niet helemaal op zijn kop! In tegendeel!!!

Gevolgen Pensioenakkoord voor deelnemers

- grote onzekerheid over behoud pensioenopbouw;
- onzekerheid over de hoogte van het pensioen: geen uitkerings- maar premiestelsel;
- kostbare beroepsprocedures bij overdracht pensioenopbouw naar nieuwe stelsel;
- opnieuw **geen versterking zeggenschap** over eigen pensioen (indexatie!)

Gevolgen voor de fondsen

- de fondsen staan voor enorme kosten om de transitie van oud naar nieuw stelsel te organiseren;
- **opgebouwde pensioenrechten** van de **miljoenen** deelnemers zijn persoonlijk. De omzetting ervan naar het nieuwe stelsel is zeer ingewikkeld en tijdrovend. **Kostbare**, computerprogramma's moeten ervoor worden ontwikkeld! Daarom wordt het nieuwe stelsel pas in **2027** van kracht.
- omdat tegen de uitkomsten **beroep** mogelijk is wordt geprobeerd dit **wettelijk in te perken** maar niettemin zullen de beroepsprocedures hoge kosten met zich meebrengen
- pensioenfondsen krijgen **zes jaar** te maken met **3 stelsels**: 1 voor bestaande deelnemers en 1 voor nieuwe deelnemers en 1 voor de overgang van oud naar nieuw. Dit kost veel moeite en geld;
- de hiervoor geraamde kosten hiervoor van zeker 100 miljard zullen door de fondsen, dus uit het gespaarde uitgestelde loon van de deelnemers, worden betaald. (hiervoor is kennelijk wel geld beschikbaar maar niet voor indexering van de pensioenen!)

Er moet dus een andere reden achter zitten!

Waarom is er toch een pensioenakkoord gesloten als er zoveel negatieve gevolgen zijn?

Te duur voor werkgevers

- **werkgevers** willen loonkosten omlaag. Pensioenpremie's zijn loonkosten. Zij willen een afgesproken premie. Later zullen wij, **werknemers**, dan wel zien welk pensioen we hebben opgebouwd. **Het pensioen** is geen arbeidsvoorwaarde meer. De **hoogte** van de **premie** is dat geworden?!

Ideologie van 'de markt'

- de collectieve en solidaire pensioenregeling is het laatste bolwerk van de naoorlogse verzorgingsstaat. Dit moet afgebroken opdat pensioen op 'de markt' van particuliere pensioenverzekeraars kan worden gebracht (zie zorgstelsel, energievoorziening, OV, enz!)

Financiële belangen

- het gespaarde en belegde 'uitgestelde loon' van de pensioendeelnemers heeft een enorme berg van 'oepengehoopte middelen' opgeleverd om pensioen uit te keren. Die 'geldberg' bestaat inmiddels uit 1600 miljard. Dat is **2x het BNP** van Nederland. Jaarlijks wordt er ca. 30 miljard aan pensioenen uitgekeerd. Zelfs als er niets bijkomt kan je daarmee 50 jaar uitkeren. Dus kan er nu makkelijk worden geïndexeerd!

Deze berg geld trekt 'krachten' aan die er wel raad mee weten! DNB, banken, verzekeraars, beleggingsadviseurs, enz. Zij willen daarom een ander stelsel **geheel** zonder invloed van pensioendeelnemers.

- die enorme berg is ontstaan door:

- a. te weinig uitgegeven pensioen omdat door belachelijke, **politiek vastgestelde**, rekenregels pensioenen al ruim 10 jaar niet zijn geïndexeerd;
- b. heel veel ontvangen rendement omdat de fondsen zeer goed hebben belegd;

c. de premies onvoldoende zijn aangepast omdat bij de berekening van de arbeidsvoorwaarde pensioen rendementen onvoldoende mochten worden meegerekend. Hierdoor moeten ook in 2021 verschillende fondsen de premie verhogen! **Ondanks de enorme berg aan middelen.**

Hoe krijgen ze de wijziging toch voor elkaar?

- wetgeving

Wetgeving heeft stap voor stap de zeggenschap van deelnemers over hun uitgestelde en gespaarde loon uitgehold. Deze wetgeving heeft zich grotendeels onttrokken aan openbaar debat, gezien het vrijwel ontbreken van uitspraken over pensioen in opeenvolgende verkiezingsprogramma's van (regerings)partijen;

rendement- splitsing fondsen in bestuur en uitvoeringsorganisatie

Formeel beheren fondsbesturen ons gespaarde, uitgestelde loon in het pensioenfonds. Maar **wij**, die de middelen hebben opgebracht en voor wie ze zijn bestemd, **hebben geen invloed** (meer) **op** de benoeming van **bestuursleden**! Kandidaten moeten voldoen aan criteria die door de 'toezichthouder' DNB (Klaas Knot) zijn gesteld!!

Feitelijk beheren de 'uitvoeringsorganisaties' de middelen in het fonds. Dit zijn **private** ondernemingen **waar wij geen invloed** op hebben!!! Die doen de betalingen aan gepensioneerden en beleggen de gespaarde middelen. Bij het bestuursbureau van het grootste pensioenfonds ABP werken ca. 30 mensen. Bij het APG, de uitvoeringsorganisatie van o.a. ABP, zo'n 3500!!! De uitvoeringsorganisaties schakelen duurbetaalde private beleggingsadviseurs in.

- de terminologie wordt aangepast

De 'pensioenregeling' is een collectieve arbeidsvoorwaarde om **middelen** te sparen **voor het latere pensioen**. Alle publicaties spreken echter over pensioen**vermogen**. Daarmee wordt gesuggereerd dat dit vermogen ook voor andere 'leuke dingen' zou kunnen worden gebruikt! Pensioenfondsen spreken over 'inkopen' van pensioenaanspraken voor de overgang van het ene naar het andere fonds of stelsel. De **collectieve** 'regeling' (met **deelnemers** met invloed via de cao) wordt vervangen door een zakelijk 'contract' (met alleen 'invloed' als **individuele klant!** Niet meer als '**schuldeiser!**');

- aansturing wetenschappelijke onderzoeken

In 2005 wordt een denktank voor wijziging van het pensioenstelsel opgericht: Netspar. Hier worden duizenden onderzoeken gedaan en gepubliceerd **ten behoeve van wijziging** van het stelsel; (Semi)overheidsinstellingen als CPB en CBS publiceren en faciliteren onderzoeken die de noodzaak van stelselwijzigingen onderstrepen);

- vertrouwen ondermijnen

Het ondermijnen van invloed op en **zeggenschap** over uitvoering van de arbeidsvoorwaarde heeft het vertrouwen in de collectieve, solidaire regeling geschaad. Dit gebrek aan vertrouwen wordt gevoed door het niet-indexeren van pensioenen (**en van pensioenopbouw!!!**), ondanks de enorme berg aan gespaard uitgesteld loon en het rendement daarop: "Je hebt er toch niet over te zeggen!";

- verwarring zaaien

Het huidige pensioenstelsel is zo ingewikkeld gemaakt dat daarin de collectieve arbeidsvoorwaarde niet meer herkend wordt. Het 'pensioen-akkoord' heeft dit nog eens vergroot. Deelnemers beseffen niet dat de 1600 000 000 aan opgehoopte middelen **van hen is**. FNV laat na hen daarop te wijzen!;

- polderen i.p.v. belangenstrijd

De vakbondsleiding is door polderen de noodzaak van strijd van werknemers voor hun belangen uit het oog verloren. Er wordt **geen zeggenschap** geëist over het eigen, gespaarde, uitgestelde loon van hun leden! Zij stellen zich ermee tevreden om **binnen** de wensen en eisen van werkgevers en financiële wereld er voor werknemers **het beste van te maken**;

- inzetten beïnvloedingstechnieken: hoe krijgen we het geaccepteerd?

kostbare adviezen zijn ingewonnen over 'uitlegbaarheid' van het Pensioenakkoord: in berichtgeving welke taal, inhoud en volgorde moet worden gebruikt om het bij pensioendeelnemers geaccepteerd te krijgen. Het waarheidsgehalte van de berichtgeving doet er minder toe!

- buiten werking stellen vakbondsdemocratie

De gebrekkige democratie in FNV (bijv. geen besluitvormend congres!!) is met het besluit over het pensioenakkoord onderstreept. Er werd daarover geen brede discussie en ledenreferendum georganiseerd. Het is alleen aan het Ledenparlement voorgelegd, en pas aangenomen onder dreiging van opstappen van het HB.

Wat staat ons te doen?

**Herstel de Vakbondsdemocratie
door**

**Herstel Pensioen als Arbeidsvoorwaarde
door**

**Zeggenschap afdwingen over onze pen
en**

Indexatie voor elke generatie!

